

Embætismenn í Brüssel:

Vænta Noreg sum

-og tá verður støðan hjá Føroyum ein heilt onnur, tí við Noregi sum limi verður EF næstan sjálvbjargið við fiskavørnum, og fer tá ikki at hava sama tørv á at keypa føroyskan fisk

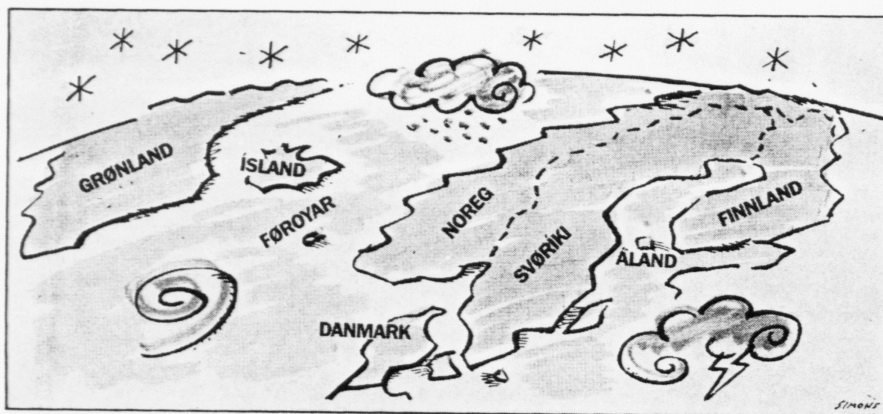
Millum embætisfólk í EF ræður lítul ella eingin ivi

um, at Noreg fer at søkja um limaskap um ikki so

langa tíð.

Hetta var tað, sum fleiri

av keldunum Sosialurin tosaði við í Brüssel, vóru

á einum máli um: nevnliga at tað bara er ein spurningur um tíð, til Noreg fer at søkja um limaskap.

Men í løtuni er ikki meirluti í norsku stjórnini fyri limaskapi, og tí verður hesin spurningurin neyvan aktuallur fyrr enn til næsta stórtingsval.

Formaðurin í norska javnaðarflokkinum Brundland skal annars hava sagt, at fæst ikki ein avtala millum EFTA og EF, so verða norðmenn noyðdir at hugsa um onkra aðra loysn. Hon hevur tó ikki útgreinað, hvat hon meinar við, tá hon sigur aðra loysn.

Enn er bara eitt av norðurlöndunum, Danmark, limur av EF. Á høvudsborgini hjá EF í Brüssel rokna teir við, at Noreg fer at søkja um limaskap skjótt. Har síggja teir tó helst fyrst Sveriki sum lim.

Tað er eingin loyna, at fólk í EF skilja hetta soleiðis, at Noreg helst fer at søkja um limaskap.

Hvussu við Føroyum?

Tá er spurningurin, hvat Føroyar gera. Spurningurin hevur verið frammi í kjakinum í Føroyum av og á, og tað eru tey, sum halda, at fer Noreg uppí, so hava Føroyar einki annað val enn at fylgja eftir.

Tað eru so eisini tey sum halda, at vit longu nú eiga at taka sum givið, at Noreg fer uppí EF um ikki so mong ár, og tí eiga vit longu nú at koma norðmonnum í forhend.

Sosialurin hevur tosað við fólk, sum standa verandi samráðingum við EF nær og spurt, hvørja avleiðing tað fær fyri Føroyar, um Noreg verður EF-limur.

Føroyar neyvan menningarhjálpi úr EF-grunnum

-um vit vóru limir í EF - tí vit eru ov ríkir og hava ov høgt lønarlag til tess siga EF-keldur í Brüssel

Tað er ógvuliga ivasamt, um eitt land sum Føroyar hevði fingið nakra menningarhjálpi (egnsútviklingspening) frá strukturgrunnum hjá EF, um Føroyar vóru limir í EF.

Hetta sigur ein kelda á EF-høvudsborgini í Brüssel.

Tað hevur onkuntíð verið frammi í kjakinum í Føroyum, at vóru vit limir í EF, so fóru vit at fáa burtur av teimum stóru peningaupphæddunum, sum eru settar av til menningarhjálpi serstakliga í útjadrarøkkjunum í EF.

Men so hevði neyvan verið sambart keldu okkara í Brüssel.

Tit hava tað hægsta lønarlagið í Europa. Eg ivist í, hvat lond sum Portugal, sum stendur langt langt aftanfyrri Føroyar, hevði sagt til at

skula jætta menningarhjálpi til eitt tað ríkasta landið í Europa sigur keldan, sum samstundis vísir á, at fiskivinna er ikki umfatað av strukturgrunnum hjá EF.

Talan er um tríggar grunnar, sum kunnu lata beinleiðis tilskot, lán og fakliga hjálpi til ymisk endamál.

Grunnarnir fevna um menningarhjálpi til ávís tilfurskomu útjadrarøki, eitt slag av sosialhjálpi og sjðani hjálpi til landbúnaðin.

Tað er tann frí innari marknaðurin í EF, sum hevur skundað undir stovnanina av grunnunum.

Tann innari marknaðurin kann ikki standa einsamallur. Vandur er tá fyri, at fólk fara at flyta til tey økini í EF-löndunum, har tað frammanundan er mest at gera. Tað er ikki

endamálið við hesum marknaðinum. Vit mugu tí syrgja fyri, at ávís øki ikki verða afturútsigld, og her er tað at peningurin úr grunnunum skal koma teimum til góðar sigur kelda okkara í Brüssel.

Tað eru nøkur lond og øki í EF, har búskaparliga virksemd er minni, og verður einki gjørt fyri at menna og stuðla hesum økjum, er vandi fyri, at tey fara at vera við undirlutan, tá innari marknaðurin fer at virka.

Talan er um tey fátæku umráðini í EF, sum eru partar av Írlandi, Portugal, Spania, Italia og Grikkalandi. Hesi lond eina eina bruttótjóðarúr-tøku, sum liggur 75% niðanfyrri meðal BNP hjá EF-löndunum.

Óg tað er so heldur ikki so lítið av peningi, sum er settur í hesar grunnar. Í

1993 verða teir uppá 100 milliardir krónur tilsamans, men við tí, sum londini sjálvi lata, so er samlaða upphæddin uppá 800 mia. kr. Peningurin fyri komandi trý ára skeið er longu býttur út, og tí fer EF at fáa ein stóran trupulleika, nú útlit er til, at Eysturýskland verður innlimað í EF sum partur av VEsturýsklandi. Hetta ere so nakað, sum EF fer taka upp til umrøðu skjótt.

Høvdu føroyingar søkt um limaskap í EF, so høvdu tit helst kunnað fingið peningur úr tí grunninum, sum hevur til endamál at stuðla strukturbroytingum í einum ávísu øki, tvs. til at leggja um frá eini vinnugrein til eina aðra. Men sum sagt føroyingar høvdu ikki kunnað roknað við at fingið pening til sokalla egnsútvikling, tí

vit forvinna nóg nógv sum er og tí vit bara hava fiskivinnuna sum vinnu, og slík fær ikki stuðul úr EF-grunnum.

jan

Peter Stub Jørgensen, sum starvast á EF-høvudsborgini í Brüssel. Hann arbeidir undir Henning Christophersen og tekur sær serliga av strukturgrunnum.